

163. ԷՐԿՈՒ ԱՆՊԵՐ

Մին քաշալ, մինգլել մին քոսակ ախպրեր ըն իննում: Տահանք շատ քանսիբ ըն ապրում: Մսլըհաթ ըն անում, վրեր ախպորցը մինը տանը կենա, էն մինը քլինն օրիշ տընդ ծառայություն անե, փող ըխշադի: Քոսակը տանը կենում ա, քաշալը քլիննմ ա կոխկե շենին մին հարուստ մարթու քշտի ննիքլնրոթուն անում: Հենց սնիրթն օրը էտ հարուստը պայման ա տիննում, ասում ա.—Քեզ մին հոխտ կյումաշ, մին կընո, մին էշ, մինգլել մին թագի լըմ տամ: Սաղ օրը թագին հիշքան տընդ վազ տուվալ, էնքան տընդը պիտի վարեա, ուրոգլունն էլ էշը պիտի թնմնիզ, ծրտոտ շաքեռած փաղավ պեռնեա, պիրիս տոն: Տու մի ասիլ, էտ երգլիրումն էլ շատ զուշեր կան, ծմըկներեն ան հինդերեն ծառերը լոխ ծրտոտ ըրած: Տընդ թամնիզ փաղ քթենվալ շի: Էրկուինջի պայմանն էլ էն ա, վրեր տոն քլիննլանն հտը կյումումը կապած կյումըշներեն էնքան տերման պիտի տա, վրեր կլխընեն տիրմանալ ծառկվին: Էտ քաշալը կյումուշենն, կընոը, թագին ան էշը յոր ա օնում, քլիննմ հանդ: Կյումշենն լծում ա, ըսկսում վար անելը, թագին էլ սաղ օրը էն հինդերեն վազ-վազ ա անում, սաղ օրը վարում ա, վարում, թազուն վազ տված տընդերը կարում շի հսցընն: Ուրոգլունն էլ շոռ ա կյամ, վրեր թնմնիզ, ծրտոտ շաքեռած փաղ քթենն, կտորե, էշին պեռնե պիրի տոն, կարում շի: Էշն առաշն ա քցում, տերտակ

պիտիւմ տոն, մինչդիւ քիինամ, թա կյումուշներն տերման տա։ Տերմանը նուլբրանսվը ածում ա ախտուը, կյումըշներն կլխընեն ծասկում, տահանք պուզըպտոկ ըն անում, կլխընեն տական տոնա օնում։ Մինչև կես քիշեր տա տերմանն ածում ա, ածում, կարում չի կյումուշներն կլխընեն ծասկն։ Կղնված, տընդ էլ պրանվում ա, քունավ հնցընում։ Հքսն էտ քաշալը քիինամ ա խազայինին կոշտը, թա պայմանըտ կարում չըմ կատարնմ, ես քիինամ ըմ մըրեր տոն։ Խազայինը թա՝ քիինա։ Տա քիինամ ա քոսակ ախպորը կըլնխը եկածը նաղլ անում։ Քոսակը թա դե մհհենգլ տու տանը կաց, մինչդիւ ես ըմ քիինամ։ Տա քըշալեն թողում ա տանը, քիինամ համան հըրուտան կոշտը։ Էտ հարուտը տրան ննքլմը ա յոր օնում, էլլա էն էրկու պայմանը տինոմ ըուչին։ Հքսը քոսակը կյումուշներն, կեռը, թաղին ան էշը յոր ա օնում քիինամ հանդ, պրանվում, մինչև ուրոնգլունը քոն ինոմ, եր կենում լոնն ան սըմենեն կտորում, էշին պնոնում, տանում տոն։ Խազայինը վըր հըցընում ա, ասում՝ ա՛ տակը մտած, էտ հինչ ը՛ա ըրալ, տա թա՝ դե հինչ ա՛նեմ, հիշքան շոռ եկն, թնմոնգ, ծոտոտ շտընոած փադ չիլմվ, մենակ սա յար։ Խազայինն էլ կարում չի խոսն։ Մինչդիւ քիինամ ա, վըր էրկուինչի պայմանը կատարն։ Տերմանն ածում ա ախտուը, կյումուշներն կլխընեն կտորում ըխտուումը թաղում, տիրմանավ ծասկում։ Տարը վըր կլամ ա տի տընսնում, խրեգլ ա մնամ թա կլիժվի, վըր յիրմ յա պըծնում, հըցնում թա էտ հի՛նչ ըս ըրալ, տա թա՝ հիշքան տերմանն ածում ի, կլխընեն ծասկում, էլլա պըզըպտոկ ին անում, կլխընեն տական տոն օնում, տու վել ասալ ըս էնքան տերման տո, վըր կլխընեն ծասկես, ես էլ ծըսկեցն։ Խազայինը տեսնում ա, վըր տա հնլւմ շատ օլինեն պիտի ուրան կլխն խաղ անն, օզում ա մին մհանա քթենմ, վըր տըրանա ըզադվն։ Քիինամ ա պելուն կոշտը, վըր տրա հետե մսլըհաթ անն, քոսակեն էլ ասում, վըր տանը կենա, տոնը պեց չի թողն, քիշերեն կեսեն էլ ճիրաքյավ քիինա ուրանց տանն տոն։ Տահանք մըթըկենգլ վըր քիինամ ըն պելուն տոն, քշերեն կեսին քոսակը տանը տոնը կուրունգլահա ա անում, պուկում, ճիրանքը ծընոքն օնում, տոնը շիլմկում, քիինամ տահանց հետան։ Էտ վըր տի տընսնում ըն, լափ ըն պըլանում։ Պեխին ասում ա.—էլ տրանա պըծնելի թնհըր չի կա, տոն-տընդ թուղեցեք, կլխ եր կալիթ, փախեթ, վըր սաղ էլ պըծնեք, լմվ ա։ Տահանք տոն-տընդը թողում ըն, փախնում, քոսակն էլ հըտըրներան։ Հսնում ըն ծոկեն կոխկեն մին պեցոնը թումը, տընդ օրան վըր թողում,

նստուտում, վրեր դինչանան: Հաց ըն օտում, դինչանում, տըղըր-
 նեն քցում, վրեր քոն ինին: Քիշերեն կեսին մըրթըկենգյ մսլըհաթ
 ըն անում, վրեր տրան քցին ծովը, քոսակը տապուռ ըրած ա
 ինում, սուտըստ քոն իլած, ըսկանում ա, հենց վրեր մարթը քու-
 նավ ա հնցընում, եր ա կենում կնգանը նհետ խաղալինին քցում
 ծովը, կնգանն ըսպանում, մարթին ճիրան տոն օնում, ծիլան կա-
 պում, կոխկե արտին մալին պեց թողում: Ըրտատարը կյամ ա
 հըռըցանա ճղճղամ, ծեն տամ, թա՛ ա՛ ծիլավուր, էտ ծին խն լը՛ս
 արտը ըրըծցնում: ՔՄիլավուրը խոսում լի, նորից ա ծեն տամ,
 թա՛ ա՛ քնծանար, քնըհետ լը՛մ, հանն ուրխետ լայաղ օգում էլ
 լը՛ս ջողարըս տաս: Տեսնում ա, վրեր ծիլավուրը ուրան մրթատընդ
 լի տինում, էտ ըրտատարը մին մընծ փայա ծընոքեն կյամ ա
 տրա կլանն թխում, քցում ծիլին տակը: Քոսակը կյողը կացած
 տընդան տոն ա կյամ, թա վա՛յ, ախպորըս ըսպընեցեն: էտ ըր-
 տատարն ան ուրան պարիկամեն կյամ ըն քուսակեն խաթիրը
 քթենում, թա՛ դե լնվ, գլիդանցալ լընք, արտը ըրըծելիս ա իլնլ,
 կզնված մարթ ա, թխալ ա, գլիդանցալ լի, թա ախ կըտընենա: Պի-
 րում ըն էտ քուսակեն մին քանի ծիլապեունը ցորեն տամ, հիշ-
 տըցնում: Քոսակն էլ պիրում ա էտ ցորենը, խաղալինին իլըծ-լի-
 լած վրեսկեն ան փողերը, սանդ հարստությունը տահանց պեռնել
 տամ, քլիննմ խաղալինին տանը իլըծ-լիլնծն էլ հըվաքում, քշում
 թուշ փրանց տոն, քաշալը ախպորը թա՛ հասե՛, իստի լըն ծառա-
 յություն անում, փող ըխշադում:

